

SEMANATORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Școala primară No. 3—Bozargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

FRAMANTARI

Dela o parte la alta a țării, în criza aceasta, funcționarea e într-o veșnică frământare și așteaptă cu înfrigurare decizia ce o va lua guvernul în privința reducerii de salarii. Cum să nu fie așa, când toate articolele de alimente și îmbrăcăminte nu s'au mai estenit; ba pe ici pe colo încă s'au scumpit.

În privința reducerii de salarii, s'a luat întâi o hotărâre cu 12,50 la sută; nu trece mult și vine alta 7 la sută și 9 la sută din salar. Va să zică guvernul și el oscilează în a pune accentul pe reduceri de salarii, gândindu-se cum ar mai putea acoperi deficitul bugetar.

Vistiernicul țării ține morțiș la reduceri, necruțând nici micile salarii. Fiecare ministru de resort susține cu tărie ca să nu se reducă cu nimic bugetul față de anul trecut. Ziarele ne relată că ministrul apărării naționale a argumentat așa de bine nevoia de a nu se știrbi întru nimic soldele ofițerești încât vor rămâne așa, cum au fost până în prezent. Ministrul de externe, prin elocvența sa, deasemeni a rămas cu bugetul ministerului ca anul trecut și intangibil; cel dela justiție aproape la fel și așa fiecare ministru a justificat în felul său spre a rămâne cu bugetul neatins față de anul trecut.

Ceia ce știm e că, ofițerii și magistrații au rămas cu salariile intacte, iar ceilalți funcționari cu reducerea salariilor cu 7 la sută și 9 la sută, după localități.

Argumentul ce se aduce pentru a nu se atinge de reducerea salariilor celor două categorii arătate mai sus, e că acestea din cauza misiunii pe care o îndeplinesc, nu pot câștiga nimic afară de salariu, fiindcă funcția nu-i îngăduie. Parcă celelalte categorii de funcționari ar câștiga, și în special corpul didactic. Dar felul de argumentare e nostim, parcă și-ar spune: mai apucă-te și de altceva, dacă nu-ți ajunge leafa. Unde mai pui că ministrul nostru, cere activitate școlară, ore de curs, ore în plus, fără plată, la cursul complementar și de adulți, activitatea extrașcolară, cămin cultural, cerc cultural, centre culturale, pregătiri de serbări școlare, etc., care toate s'au făcute pe gratis.

La care ministru s'a mai văzut, ca deplasându-te la sate dela

12—20 km. și cheltuind 2-300 lei să nu fii despăgubit? O spunem ca toată lumea s'o știe: noi o facem pentru-că prevede regulamentul inv. primar așa. Ei bine, în timpul când reprezentanții noștri ai asociației, se canoneau să convingă guvernul de azi să ne repue în drepturile noastre legale, nedate încă din anul 1927, vistiernicul țării arăta opiniei publice salariile noastre, făcând o comparație cu cele din'ainte de războiu și de azi. Parcă ar fi zis să tăcem că n'avem dreptate. Ori, noi suntem „sarea pământului”, atunci când ni se cere datoria de îndeplinit; iar când cerem drepturile noastre suntem considerați de „paria” funcționarismului.

O veste bună ne aduce comunicatul d-lui Toni, că fiind primit în audiență de M. S. Regele, i s'a promis că se va interesa ca noi corpul didactic să trecem în legalitate după legea armonizării din 1927 și după aceea să ni se reducă salariile. Parlamentarii corpului didactic au luat hotărârea de a apăra drepturile noastre și a ne repune în legalitate.

Suntem în frământare pentru drepturile noastre călcate în picioare și așteptăm ca acum în ceasul al 11-lea, când ne-a ajuns cuțitul la os, să fim auziți.

I. Nedelcu

M. S. Regele Carol autor didactic

O carte de istorie a Românilor

În cuvântarea ținută marți seara la sărbătorirea eșirii la pensie a d-lui profesor și inspector general Ion Mitru, d. profesor Gusti ministrul instrucțiunii a făcut o interesantă revelație.

Evidențind cât interes arată Suveranul pentru școală, a declarat că M. S. Regele Carol II lea e preocupat și lucrează de multă vreme la un manual didactic.

E vorba de o carte de istorie pentru cursul primar în care sintetic să înfățișeze micilor școlari nu date aride, nici înălțurile de fapte, ci evenimente hotărâtoare în viața neamului nostru.

Dela „Asociația generală a învățătorilor”

Primim următoarele:

Luni la ora 4 d. a., d. D. V. Toni a fost primit în audiență de M. S. Regele.

Președintele Asociației învățătorilor a expus Suveranului:

Nedreptatea care apasă corpul didactic prin neaplicarea legii armonizării.

Chestia salariilor restante.

Neplata gradațiilor și a sporurilor convenite prin înaintare și definitivat.

Situația dureroasă și insuportabilă ce s'a creat învățătorilor prin nesocotirea tuturor drepturilor lor materiale și care a culminat prin noua reducere a salariilor.

Situația învățătorilor fără posturi.

Situația învățământului primar în legătură cu numărul de învățători ce avem.

Și apoi i-a cerut înaltul Său sprijin pentru obținerea următoarelor revendicări.

Salariile învățătorilor ca și ale profesorilor să fie reintegrite conform legii armonizării.

Să nu se mai reducă nici într'un caz salariul actual al învățătorilor fără gradații, care nu prezintă nici măcar un minimum de existență.

Reducerea dacă va fi nevoie să se aplice celorlalți învățători numai după reintegrarea lor în salariul legal, să fie progresivă, ca să nu atingă salariile mici la fel cu cele mari.

Să se înceapă fără întârziere plata restanțelor.

Majestatea Sa a ascultat cu toată atenția și bună voință expunerea președintelui învățătorilor, interesându-se și cerând lămuriri în legătură cu fiecare chestiune din cele expuse.

Apoi după ce și-a exprimat satisfacția Sa - entru că învățătorii își înțeleg datoria față de țară, a declarat următoarele:

Învățământul poporului îl preocupă în cel mai înalt grad, pe acest învățământ bazându-se întreaga dezvoltare a Statului.

Va face ca să fie integrat corpul didactic prin bugetul viitor în dreptul său legal conform legii de armonizare a salariilor.

Va cerceta împreună cu guvernul celelalte cereri ale noastre.

Corpul învățătoresc să rămână

credincios țării, să nu se abată în mișcările sale de pe drumul intereselor profesionale și va avea întotdeauna sollicitudinea Sa.

Comitetul central al asociației a fost convocat pentru Duminică 12 Februarie în București, spre a lua cunoștință de rezultatele acțiunii de pe acum, și de a hotărî măsurile ce urmează să se ia fără întârziere.

În aceeași zi și în acelaș scop se va ține și o ședință a comitetului central al federației corpului didactic, alcătuit din comitetele reunite ale celor trei asociații din federație.

Dreptate vrem, nu bani!

Noua lovitură dată învățătorilor și, în acelaș timp școlii primare, de către guvernul cel mai puțin indicat pentru asemenea măsuri tiranice, — cel puțin așa l-au socotit mulți învățători — a răscolit sufletul acestor mucenici, le-a întunecat orizontul și au început să se întrebe cu groază:

„Unde ne vor svârli, înțelepții conducători democrați?”

Paharul suferințelor s'a vărsat, fiindcă numai o picătură mai trebuia și „marele vistiernic” a avut grija s'o toarne.

Începând cu anul 1927, mai ales, învățătorii români au suferit un șir întreg de nedreptăți: am fost scoși din legea armonizării la 1927, ni s'a aplicat grozava curbă la 1930; nu ni s'a plătit gradațiile și avansările, — deși în alte corpuri de funcționari se făceau avansări și se plăteau, — dar, în deosebi, nu putem uita epoca guvernării „marelui cărturar”, depe urma căruia avem restante pe 4—5 luni. — Epoca acelei guvernări ne amintește proverbul: „La pomul lăudat să nu te duci cu sacul”.

În sfârșit, anul 1933, ne-a adus recenta surpriză, care a umplut paharul; încercarea guvernărilor de odinioară, a devenit regulă.

Ceia ce ne revoltă și mai mult este cinismul vistiernic

(continuare pe pag. 2-a)

DESPRE CERCURILE CULTURALE

de AL. C. ALDEA

cului care, servindu-se de un tablou comparativ — vrea să ne dovedească netemeinicia pretențiilor noastre...

Doamne, pentru învățătorii români n'a mai rămas dreptate? E posibil să-și poată îndeplini misiunea sa cu folos pentru neam și societate și să-și păstreze prestigiul la înălțimea cuvenită, tânărul învățător, cu cei 2000 lei pe lună? Dar ceilalți cari trebuie să întrețină copiii la școli secundare și universitate, ce pot face cu 3-4000 lei?

Și toate acestea se petrec sub ochii colegilor noștri parlamentari, în fruntea căroră este fostul nostru coleg, d-l Ion Mihalache, fruntaș între fruntași.

Am credința că, dacă d-sa ar fi vrut, se făcea dreptate învățătorilor; și noi dreptate vrem, nu favoruri.

**

Era la începutul lui Septembrie 1914. Învățătorii începeau examenul pentru ofițeri de rezervă, în curtea reg. 6 inf., după cursurile speciale, pe care le urmărea. D-l Ion Mihalache între noi. Chiar din prima zi a examenului, o mare nedreptate se încerca contra noastră. Colegii Mihalache n'a răbdat-o; seara târziu după ora programului, a cerut audiență primului ministru, care l-a primit; i-a expus situația și a cerut cu hotărâre și demnitate, așa cum știa să ceară, dreptate. Și ni s'a făcut dreptate deplină, chiar a doua zi, când însuși primul ministru a venit chiar în mijlocul nostru.

Dar pe vremea aceea, d-l Mihalache era ce eram și am rămas noi, ceilalți. Astăzi ne-a uitat. A uitat că cu cei 120 lei pe lună — motivul de comparație al d-lui vistiernic — deabia ne duceam zilele. A uitat că felul de salarizare al învățătorilor, de pe vremea aceea, a determinat atâtea atacuri contra oligarhiei, din partea fostului președinte al asociației învățării care era d-l Mihalache.

Au suferit învățătorii și știu să sufere, dar cer dreptate. Înțeleg foarte bine suferințele Patriei și sunt gata să se sacrifice din nou pentru ea, așa cum s'au mai sacrificat pentru întregire, fără să fi dat o singură probă de lașitate, dezertare ori trădare, dar sunt mai flămânzi de dreptate, decât de pâine.

Dreptate cerem, domnilor guvernanți, nu bani, fiindcă nu ne gândim la fericirea noastră personală, mai înaintea fericirii Patriei...

I. Alexandrescu

În intenția legiuitorului, adunările lunare de învățători din câteva sate apropiate, formând „cercurile culturale”, însemnau prilejuri de: a) dezvoltarea sentimentului solidarității de corp; b) repetirea și înmulțirea cunoștințelor membrilor, prin expunerea și discutarea subiectelor intime și lecțiilor practice model; c) apropierea cât mai strânsă între învățători și poporeniul cercului lor, prin susținerea, de către cei din urmă, a problemelor practice curente mai grele sau puțin apreciate de ascultători, precum și prin serbările școlare, ce se dau cu astfel de ocazii.

E, desigur, o bună dispozițiune. Numai că, — trebuie să recunoaștem cinstit, — aceste concepte, în marea majoritate a cazurilor, au rămas simple deziderate, fiindcă în poactică se izbesc de ambiții deșarte, inteligențe scurte sau complectamente seci și alte multe cauze protivnice, cari stârnesc aplicarea și dezvoltarea lor întocmai textului legii. Vom însemna aici, în trecut câteva:

a) *Președintele cercului*. Ca orice adunare urmărind îndeplinirea unui anumit scop, fiecare cerc cultural își are un președinte, cărui i se încredințează dirijarea acțiunilor sale generale. Acesta, prin firea lucrurilor, trebuie să prezinte serioase garanții că posedă însușiri reclamate de rolul destul de însemnat pe care are să-l îndeplinească, atât în sânul colegilor, cât și în fața poporului. Urmează deci, ca forțamente, președintele cercului cultural să fie cel mai capabil dintre toți învățătorii cercului său. Or la noi sunt rare cazurile când se întâmplă astfel. Nenorocitul procedeu al numirilor președinților de cercuri dela centru (subvizoratul școlar respectiv) face ca realitatea să devină protivnică bunului mers al acestor manifestări culturale, de foarte mare importanță, căci — prin modalitatea acestor numiri — se urmăresc satisfacțiile oamenilor zilei, iar nu interesele cercurilor culturale. Și știut este, că, peștele dela cap s' n'putel. Datorită slăbiciunii (intelectuale) a președintelui, survin adesea grave neînțelegeri între învățători, cari se transformă, de multe ori, în fapte rușinoase și nedemne. E adevărat că se întâmplă câteodată și contrariu, adică armonie în vederi și acțiuni, fie datorită nobleței sufletești a membrilor cercurilor, fie decurgând din bunul simț al unor președinți cari, deși săraci cu duhul, sunt totuși dotați cu darul maleabilității, ceace le îngăduie adoptarea la mediu, fără ambiții de dominare. Însă aceste întâmplări fiind excepții, rămâne valabilă constatarea că procedeu numirilor președinților e defect. Se impune deci o îndreptare, căutându-se alte modalități, mai conforme cu interesele cercurilor. Recomandăm alegerea, prin vot se-

ret, de către însuși învățătorii membri. Domnii colegi ce zic?

b) *Pregătirea subiectelor intime și publice*. În fiecare an se fixează două serii de chestiuni, unele privind cultura învățătorilor, iar celelalte interesând mai mult poporul. Fiecare membru e dator să desvolte câte una din amândouă felurile. Subiectele sunt de obicei probleme curente, atât cele referitoare la cunoștințele învățătorilor, constând din noile ideologii pedagogice sau științifice în genere, cât și cele destinate maseselor, vizând mai ales soluționarea practică a diferitelor chestiuni comune de interes local. Prin dezvoltarea lor în aceste adunări se urmărește: 1) *În ședința intimă*: Recapitularea vechilor cunoștințe ale dascălilor, în legătură cu profesia și situația lor socială, precum — și mai ales — îmbogățirea acestor date cu adăugiri, câștigate din consultarea diferitelor cărți și reviste noi, ca astfel ei să-și asume perpetuum aspirațiile omenirii și pe ale țării respective și să se înarmeze cu mijloacele cele mai eficace în săvârșirea misiunii lor; 2) *În ședința publică*: Indrumarea poporului în diferite ramuri de activitate, ținându-se o cât mai favorabilă adaptare la spiritul și tehnica vremii, așa fel încât să ne apropiem și — dacă se poate — să fim chiar la nivel cu neamurile mai înaintate în civilizație.

Aceasta cere însă învățătorului o profundă pătrundere în domeniile științei, prin lecturi neîntrerupte, ca să-și aibă asigurat, în orice moment, un vast capital de cunoștințe, care să-i garanteze soliditatea în toate situațiile, dar maicuseamă când e nevoie să dea directive... Cu atât mai mult cu cât școala normală nu i-a dat decât perspectivele unei auto-culturalizări. Se invoacă de obicei criza materială, ca o piedică a realizării acestei datorii. Noi însă opinăm că, adevărata criză e în suflete și deaceia avem adesea ocazii să vedem prezentându-se la cercurile culturale conferențieri slab pregătiți, cari nu numai că nu reușesc să expună ascultătorilor ceva nou, dar nu respectă măcar forma expunerii, devenind, în cazul cel mai fericit, pricini de ilaritate. Dascălul, care se respectă pe sine însuși, își pregătește serios subiectul, consultând cât mai mulți autori și, dacă nu e dotat cu talent retoric, își scrie îngrijit tema, învățând s'o citească frumos, căci e mai onorabil să se prezinte astfel, decât să lase lucrurile la voia întâmplării, ca să se trezească apoi într'o situație critică, ba că uită anumite idei, ba că scapă o expresie cacofiantă, sau alte eventualități de natură a-l descalifica în considerația colegilor și — ceiace e mai rău — în aceea a poporului. În această privință, să se ia ca exemplu conștiințiozitatea cu care ro-

mânul de înaltă cultură Titu Maiorescu își pregătea totdeauna prelegerile sale universitare, cum și oricare conferință. Se știe că, înainte de a intra în sala unde avea să-și ție cuvântarea, repeta cu voce tare, cu mimica necesară, tot ce avea să spună, peste câteva minute, el — uimitorul învățat și talentat!...

Mai adaug încă două observații referitoare la ședința intimă. A devenit plictisitoare critica manierei de a expune ideile cu vocabular radical, când poporul nostru e acelaș de veacuri, cu prea puțini cari au ajuns să înțeleagă vorbele rudelor noastre de pe malurile și câmpiile Senei, transformate desigur după mlădierile limbei proprii nouă, mai tăpălăgoasă și orientală, dar străine, în orice caz... Și totuși, câți „luminați” ai sătenilor s'au pătruns de temeinicitatea acestui adevăr? Cea mai mare parte își creiază o glorie (în sineși desigur) din întrebuințarea cât mai multor cuvinte abracadabrante, crezând că astfel se înalță în considerația ascultătorilor. Tot pe atât de greșiți sunt și acei cari, la partea artistică, fac să se reprezinte piese, fie neînțelese pentru că sunt compuse pentru alte medii, fie jicnitore prin aceea că lovesc într'o anumită națiune conlocuitoare. Poeziile deasemeni, trebuie să aibă un caracter popular.

Socotind spațiul restrâns căruia îi sunt destinate aceste însemnări, mă opresc aci și-mi permit a îndemna pe cei ce se simt uzați de vremea din ele, să mă erte, căci găsesc binevenite toate direcțiunile ce pot ajuta bunului mers al misiunii noastre.

31. I. 1933,

Ionușciular — Caliacra

Învățătorii din Caliacra reușiți la examenul de definitivat

Argeșeanu Dumitru; Aldea C. Alexandru; Arseni P. Sabina; Buzzea Const.; Bărâscu Vasilichia; Bărbulescu Victoria; Bengulescu Titu; Bădescu Ștefan; Băloiu Ion; Crișu Florea; Cristodor Constantin; Constantinescu Ilie; Constantinescu Serafima; Curca I. Radu; Curca R. Paraschiva; Cristea D-tru; Cuingian Barunghie; Colef St. Nicolae; Calin G. Marin; Dinculescu Nicolae; Dinculescu Victoria; Diaconeasa Ion; Dogaru G. Ion; Elizei M. Avram; Florescu Dumitru; Filmon C. Radu; Gheorghiu Aurel; Grosu Radu; Gheorghiu M. Ilie; Horia Făcăianu; Iacob Mihai; Ion Petre; Ilie N. Florea; Ioan M. Iie; Ianuli Magdalena; Marcu Ioana; Nuja Ecaterina; Negomirea-nu Vasile; Popescu Mihail; Popescu Dumitru; Popescu Ioan; Petrișor Constantin; Radovici Ioana; Rădulescu Vasile; Radu Sandu; Sandu Elena; Stoicovici Alex.; Șerban Alex.; Soare Nicolae; Simionescu Aglaia; Șoșu Iosii; Săninioiu Gh.; Safta Luca; Stoianovici Haralambie; Stănescu Florica; Sușnea Nicolae; Strănescu Ioana; Taraban Oprea; Tărăban Maria; Trifon Lică; Tomescu Pantelimon; Tomescu Gheorghe; Teodorescu Maria și preot Alex. Nicolae.

BABA ILINCA

(AMINTIRI)

Eram copilă. Serile de iarnă nesfârșite, iar eu spuneam povești frățiilor mai mici cu Ilene Cisânzene; Feți Frumoși, pitici, tot ce citisem prin cărțile de basme sau auzisem dela alții. Și baba Ilinca, vecina noastră, torcându-și caierul de lână, ascultă zâmbind cu bunătatea-i bătrânească... Dela un timp însă tușea, o tuse voltă, cu care ne da a înțelege că și ea ne-ar spune ceva. Noi copiii cu mintea dornică de închipuiti fantastice, ne îndreptăm privirile l' mpezi și rugătoare spre bătrână, deși știam de mai înainte, că ni se va zburli părul de frică, căci tot ce ne spunea baba era din domeniul strigoilor, smeilor, etc...

— „Ia spune-ne, babă Ilinco, ceva“, ne repezim noi cu gura.

— „De, maică, v'ăș spune, dar mi-e teamă că n'ăți mai putea dormi la noapte!“

Iar noi, de voine și ce eram, ne și aruncam în pat, de teamă că ne prinde cineva de spate, iar în pat ne așezam grămadă la mijloc, să nu fim aproape nici de margine, nici de perete, căci poate ieșea vreo mână de sub pat și ne lua de picioare.

Iar mama văzând; „Așa... vă rugați de povești și nici nu știți unde să intrați de frică!“

— „Ei, ba nu,—ne apăra baba—că acum s'a schimbat lumea, e mai învățată și nu mai umblă dihaniile, ca pe vremec când eram eu fată. Iacă, vedeți dumneavoastră casa asta care ne-a rămas dela taica, n'a fost pusă pe loc bun. Și te miră cum am scăpat de nu ne-a pocit! Și bietul taica, Dumnezeu să-l ierte, dacă a văzut că n'o mai scoate la capătăi cu „cele rele“, a chemat un călugăr dela Frâsinăt, că acolo sunt sfinți călugării, ei nu dau voie la partea jemească să calce la mânăstire niciodată, și a făcut călugărul moliftă de a gonit duhurile rele și de atunci n'am mai văzut nimic.“

Așa odată, într'o seară, pe la chindie, venind dela horă, m'am apucat repede să fac focul și să pui de mămăligă, că veneau taica și maica în urma mea. Și cum stam aplecată pe vatră și suflam în niște surcele, intră taica singur în casă.

— „Dar bine taică, zisei eu, pe ailalți unde-i lăsași?“ întreb. Dar el s'a uitat crunt la mine, n'a zis nimic și mi-a întors spatele și a ieșit pe ușă tot așa tăcut precum intrase. Și afară am auzit doar un: Hu, hu huuuuu... ca de huhurez. Și atunci au intrat taica, maica și toți ai noștri, veseli cum veneau dela horă. Ii întreb, le spun, iar ei își fac cruce și aprind tămăie prin casă.

Tot așa, la colțul casei dinspre grădină, auzeam deseori tocăniturile se făcuse mai dese și maica ne învăța că de câte ori vom auzi, să ne facem cruce, căci atunci „ucigă-l toaca“, fuge. Până când, într'o seară deabia ne culcasem, și cum noi copiii ne culcam toți într'un pat, pus chiar în colțul cu pricina, sora-mea Maria, avea de, ce să zic, vreo 12 ani, dormea la margine. Și auzim un fâșăit pe sub pat și apoi pe marginea patului și me pomenim cu Maria țipând și rostogolindu-se peste noi. Când colo, o mână mare, păroasă, se întindea s'o prindă. A sărit taica strigând: „Ucigă-te crucea, pieil“ Și a pierit.

Iar noi, ghemuindu-ne unul într'altul, ni se zburlea părul și strângeam bine picioarele sub noi... Baba mustăci a zâmbet și apoi urmă:

Și dela un timp, încep oamenii să spuie tai chi, că în nukul al bătrân din spatele casei e un zmeu. L-au văzut ei noaptea, roșiu ca focul intrând acolo. Aveam un nuc mare scorburos! S'a pus taica la pândă și numai ce într'o seară ne cheamă iute afară, să vedem ceva. Și ieșind noi vedem o flăcără, par'că era un balaur de foc, cum venea așa vuvuind drept spre casa noastră. Și când a ajuns în dreptul nukului, s'a mistuit pe scurbură în jos, și-a pierit. Iar a doua zi, a turnat taica păcură pe tulpina și crengile nukului și i-a dat foc. Și când jălăcările au cuprins tot copacul, numai ce a ieșit o vâlvătaie roșie drept în sus și am auzit cu urechile când a zis: lili, îmi deteși tu foc casei mele, dar nici eu pe tine nu te-oi lăsa zdravăn! Și atunci a chemat taica călugărul dela Frâsinet de ne-a citit. Și l-a învățat călugărul pe taica să poarte la el floare de omeag, că numai așa scapă de urgia zmeului...

Și a purtat taica buruiana în chimir, până la bătrânețe și a murit de moarte bună, pe cîpătăiul lui. Și de multe ori ne spunea taica, noaptea, câte-odată, când venea acasă, îl întâlnea în fel și chipuri ca să-i facă rău, dar nu se putea apropia de el și taica râdea, dar el murea de ciudă...

— Ia mai treceți unul din voi, zise mama, și puneți lemne pe foc, căci se stinge!“

Iar eu, cea mai mare, simțeam în acea clipă cum mă trec sudori reci de teamă, căci mie mi se cuvenea să fac această treabă.

Dar baba clipea șiret din ochi și făcându-se a geme de bătrânețe, se plecă la gura sobei, zicând: „Las că pun eu, că nu

știu cum dar mă cam infrocoșai și cine știe, acasă mi s'o fi stins focul și găsesc frig. Să mă încălzesc barem aici bine“.

Și ce adânc sentiment de recunoștință îmi cuprindea sufletul atunci, n'ăș fi în stare să descriu, simțeam doar că orice mi-ar fi cerut baba, nimic nu i-ăș fi refuzat, și-mi făgăduiam în gând, ca a doua zi, când va fi lumină, să mă duc să-i duc babel ceva de mâncare, căci era văduvă și foarte săracă!

Și târziu, baba pleca acasă, iar eu, cu capul vârat sub plapomă îl urmăream cu gândul drumul, și ținându-mi respirația ascultam ca s'o aud țipând, căci nu-mi închipulam că e posibil să nu-i iasă ceva în cale, din tot ce ne povestise...

Și astfel adormeam!

STĂNIȘOARA

AȘTEPTARE....

Trec zilele ca un șirag de vise rele

Și'n urma ta se 'ntinde într'una așteptarea...

Neliniștea încolțește în gândurile mele

Și se frământă 'n pieptu-mi, cum se frământă marea.

La geam, târziu, doar vântul în largul nopții scapă

Iernaticu i suspin cu accent profund de bas;

Tăcerea se ridică în juru mi și mă îngroapă

Cu fiecare clipă cu fiecare pas.

Dar ochii mei te cată împovărați de dor

Și brațele se 'ntind spre caldă îmbrățișare,

Iar în auz răsună ca un acord ușor

Ecoul celor spuse în poartă, la plecare.

În orice răsărit se înalță un imn spre tine

Cu fiecare apus, păreri de rău se lasă,

În orice prind să scriu, e dragoste — știi bine

Și'n orice lucru o urmă din filința ta rămasă.

Azi glasul meu pios, te chiamă ingenunchiat

Și gândurile toate spre tine le îndrept,

Să te primească iarăș din largul depărtat

În templul unde încă, eu nelipsit te aștept!

Nic. Badea

Scântei....

— „Bărbate, știi că steaua Si-ryus e la o depărtare de două milioane km. de aci.

— „Oh!... tare ăș vrea să fiu câte odată în locul eil

* *

Ionel fiind ocupat cu înmulțirea unor cifre și neșindu-i, se adresă mamei sale:

— Ah, tare ăș vrea ca cifrele mele să fie epuril!

— Dece? întreabă mama curioasă.

— Fiindcă epurii, a spus tata, se înmulțesc foarte repede.

* *

La o librărie provincială se prezintă un mușteriu și cere o carte bună de citit.

— Să-ți dau „Ultimele zile ale

Pompeiului“.

— E frumoasă? întreabă mușterul.

— Frumoasă, desigur...

— Și, dece a murit?

— Nu știu... mi se pare că într'un accident de automobil.

* *

Un negustor lansă un afiș, că îi trebuie un teșghetar, care să stea 10 ore pe zi închis în prăvălie. A doua zi se prezintă un domn bine îmbrăcat. Patronul îl întreabă:

— Ai să poți sta 10 ore pe zi închis?

— Cum de nu, răspunse solicitantul, am stat doar 7 ani la pușcărie.

Un cuvânt de spus în chestia examenului de definitivat din Bazargic

În luna Decembrie a anului 1932, s'a dat examenul de definitivat al învățătorilor cu titlul provizoriu, acei cari au avut o vechime de trei ani în învățământ.

La examenul care s'a dat la Bazargic, s'au prezentat din județul nostru 74 și au căzut 9.

Procentul celor ce au căzut față de cei ce au luat examenul, este destul de mic.

Examenul de multe ori este un fel de loterie; dar nu urmează de aci că nu trebuie dat. În vederea examenului ce va da, învățătorul trebuie să mai citească și să fie în curent cu noile curente și metode pedagogice și să și mai îmbogățească cunoștințele generale referitor la ceea ce a învățat în școala normală.

Înainte examenul se da pe centre, pe lângă câte o școală normală cu profesorii dela aceea școală.

Mai toate școlile normale, înainte de războiu, aveau în special profesori de pedagogie, profesori de elită, cari făceau cinste corpului profesoral. După războiu, înmulțindu-se școlile normale și profesorii de pedagogie de vază, fiind mai puțini, n'a putut face față tuturor școlilor normale, mai ales că multe școli erau în orașele mici și chiar la sate, unde nu prea se duceau profesorii cu vechime și de multe ori se mai numeau profesori suplinitori și chiar la pedagogie. Dar examenul când îl da învățătorii, îl da tot la centre mari, ca: București, Constanța, Galați, Iași, Craiova, etc., unde se aflau profesorii cei mai buni și mai aleși ai școlii. Mulți dintre învățătorii erau proveniți chiar

dela școala unde da examenul și în cazul acesta legătura se putea face mai bine între profesor și învățător, fiindcă se putea cunoaște.

Acum însă cu examenul la capitala de județ, ar trebui să se cunoască mai bine învățătorii și profesorii din județ; dar asta este că, nu prea e legătură între ei în multe județe și nici nu se cunosc bine decât la examen. Am văzut că în alte județe apropierea este mai mare, fiindcă se consideră ca frați; însă nu ca frați de distanță, cum se consideră pe unele locuri.

Dar la comisiile de examinare a învățătorilor, au fost profesori veniți de aiurea, când putea foarte bine să fi fost din localitate. După ce criteriu s'o fi luat de s'a numit din altă parte nu știm. În orice caz, față de comisia de examinare dela Bazargic, n'avem nimic de zis, cu toate că doi dintre ei erau dela București.

Prezidentul acestei comisii a fost d-l Constantinescu, directorul liceului de băieți din localitate, un om integru și care se bucură de o bună simpatie în masa învățătoarească.

Influența politică asupra comisiei n'a putut fi, căci atât d-l Constantinescu, cât și d-nii Remus și Diaconescu, nu fac politică și n'au venit ca oameni politici. Atât din convorbirile care le-am avut cu d-lor, cât și din cele ce am observat la examinarea care a făcut-o, mi-a lăsat impresia de oameni integri și cu conștiința dăscălească.

Inflația funcționarilor

În „Universul” s'a publicat următorul tablou:

În 1929 s'au numit 15.856 funcționari noi.

” 1930	”	14.907	”	”
” 1931	”	9.665	”	”
” 1932	”	5.890	”	”

Total numiri noi 46.319

În 1929 s'au numit 2.406 membri în diferite comisii.

” 1930	”	2.773	”	”	”
” 1931	”	2.492	”	”	”
” 1932	”	1.466	”	”	”

Total numiri de comis. 9.137

Fiecare membru din Comisia Centrală de recensământ a primit pentru 11 luni câte 260.000 lei.

Totalul funcționarilor noi numiți între anii 1929—1930 este de 55.455 cari socotindu-i în mediu a 5000 lei lunar adică 60.000; anual se încarcă bugetul cu 3.327.360.000.

În Octombrie 1932 s'au numit 222 salariați 122 diorniști

” Noiembrie	”	158	”	151
” Decembrie	”	214	”	58

Cheltuielile de personal:

În 1927 s'a cheltuit	19.833.000.000
” 1928 ”	20.496.000.000
” 1929 ”	20.681.000.000
” 1930 ”	24.313.000.000

Pentru pensii: înainte de a se da pensii ungușilor din Ardeal cari n'au depus jurământul de credința regelui țării, statul român cheltuia:

	3.415.882.000
La 1930 s'a plătit	4.862.705.000
” 1931 ”	5.027.902.000

Dumitru Cristea

A plecat din rândurile noastre, așa cum știe toată lumea, colegul și prietenul nostru drag, Dumitru Cristea.

Moartea lui e dintre acelea care dovedesc ceva.

În fața țăranei care l-a acoperit brutal, depunem o lacrimă și un adânc regret, noi care i-am fost prieteni apropiați. Căci, nu ne rușinăm, când spunem că i-am fost prieteni, chiar acum, când aflăm de moartea-i venită în asemenea condițiuni. Și aceasta, pentru că, el făcea parte din categoria sufletelor alese, care nu cunosc perfidia și răutatea; pentru că el a dovedit în atâtea rânduri, că, e amic și coleg adevărat.

Ca unul care am trăit alături de el, viața de elev și de coleg, mă simt dator astăzi, când el renunță așa de ușor și de repede la viață, să scriu aceste rânduri îndeplinind astfel, datoria mea de prieten, până la capăt.

De-acum, nu va mai avea cine răsfosi „Divina Comedie”, și Dante va sta uitat pe măsura lui sărăcăcioasă dela Cuiugiuc.

De-acum, „Turnul de Fildeș” și „De vorbă cu mine însumi”, vor sta prăfuite în ungherul, în care altădată adormea cu ele în

mână.

De-acum, țărâna care a purtat în sfeșnicul ei, douăzeci și cinci ani, sufletul lui Dumitru Cristea, se va topi în țărâna din care toți ne-am plămădit.

Vor trece iar „Cocoare'n zarea-albstră” și sufletul care altădată tresărea, va rămâne de-acum nepăsător și resemnat.

Nu-l vor uita aceia, cari în nopțile de insomnie dela internat, ascultau cum el se muncea să dea viață pe scenă „Năpastei” și „Țăranului Baron”.

Nu-l vor uita nici unii lui școlari, care aveau în el, un adevărat prieten mai mare, ce a căutat să se apropie de ei, cu suflet curat și cu dragoste de adevărat educator.

Și... nu-l va uita nici acel ce semnează aceste rânduri, care în clipele de acum, îi trimite acea, acolo în „neagra lui veșnicie” și spune atât de sincer și de frățește: „a mea e lacrima ce-ți udă amintirea și oprește pe loc vorbele acestor rânduri!”.

Dormi ușor, iubite și mult regretate „nene Mitică”!

5 Februarie 1933

R. SANDU

O constatare

Circulara No. 88 a Subrevizoratului școlar din jud. Caliacra, constată o stare penibilă la slujitorii școlii primare: bonuri de plată, chitanțe, note, datorii, care dau loc la scene dureroase în oficiul școlar.

În oficiul de stat, în același timp, se decreta reducerea salariilor la învățători cu 12 și 50 la sută.

La Cuiugiuc, Com. Balagea, depe granița dinspre Bulgaria, un glonte de revolver spulberă în sala de clasă creierul învățătorului Dumitru Cristea, definitivat la examenul de curând.

O constatare, o reducere de salariu și o sinucidere!

Penibil și sinistru!

Învățătorul Cristea a vrut să moară. Alte oficii au stabilit legal, cauzele sinuciderii.

Dar în momentul când autopsia legală căuta, în cadavrul sinucigașului, origina și semnele crimei, în lumea adunată se rostea cu îngrijorare:

„A vrut să-și vândă revolverul. Și nu i s'a dat 1200 lei.

Și-a vândut calul cu docar cu tot, pe 5000 lei.

I-a rămas un copilaș de 2 luni.

Soția învățătorului a scris că n'are un leu să-i aprindă o lumanare de creștin!

Așteptăm și concluzia legală!

Subrevizoratul Școlar

al Județului Caliacra

Rugăm din nou pe cei ce au împrumutat cărți din biblioteca subrevizoratului de a le restitui cât mai urgent, întrucât unii încă de anul trecut le-au luat și nu le-au restituit până în prezent.

Toate cărțile vor fi restituite spre a fi verificate după inventar. Cei ce nu se vor conforma până la sfârșitul lunii acestea, costul cărților li se va reține din salariu.

Miercuri, 1 Februarie a. c. învățătorul

DUMITRU CRISTEA

din satul Cuiugiuc, com. Balagea, acest județ, s'a sinucis, trăgându-și un glonte de revolver în tâmpla dreaptă.

După 2 ore de agonie, și-a dat sfârșitul.

El moare în vârstă de 26 ani lăsând în urma soția, învățătoare și o fetiță de 2 luni.

Înmormântarea i s'a făcut la Fetești, unde familia i-a transportat ramaștele pământești.

Să-i fie țărâna ușoară!